

JORDENS FOLK CLASSIC

Dette nummer af Jordens Folk er en tur ned af mindernes allé. Vi genoptrykker her seks artikler fra bladets tidligere numre, en for hvert af de fem første årtier, som bladet er udkommet i, samt åbningsartiklen fra det allerførste nummer af Jordens Folk, der så dagens lys i 1965, og som indledes med spørgsmålet: hvad er etnografi? Vores hensigt er netop at belyse, hvad etnografi er og kan være, og vi vil gennem en udvalgt artikel fra hvert årti fokusere på nogle af de tendenser, som har præget faget og bladet op gennem årene. Udover interviewet fra 1965 med Danmarks første både magister og professor i Etnografi, Johannes Nicolaisen, om hvad etnografi er, har vi her valgt den nutidige nestor John Lieps artikel fra 1967, 'Stålkøser til et stenalderfolk', om hvad der sker når ny teknologi og isenkram indføres i et samfund. Om end sprogbrugen måske har ændret sig, har denne debat om det nye og moderne over for det oprindelige og traditionelle naturligvis præget faget både i 1960'erne og fremefter, og Lieps artikel kan sammen med hans aktuelle kommentar dertil fortsat give stof til overvejelser og indblik i denne for faget - og verden - så centrale diskussion. I 1970'erne rådede en lang række faglige og politiske de-

batter såvel i faget som i samfundet, og blandt dem var kønsdebatten fremtrædende. Anette Leleus artikel med den så fortællende titel 'Vaginalmagt og kvindeforagt' er en spændende og indsigtfuld diskussion af kvindens rolle og status i forskellige samfund, og dermed en nuanceret indføring i en debat, som mange i dag sikkert kun har et overfladisk og distancebet kendskab til. Fra 1980'erne har vi valgt kultursociolog Niels Larsens komparative analyse af to former for kropskultur i Tanzania, udtrykt i titlen 'Marathonmanden og den dansende kohyrde'. Denne interessante artikel peger på flere tendenser, for det første den kulturellevistiske sammenligning – som forfatteren selv forholder sig til i sin kommentar – som også begynder at gøre nye områder til undersøgelsesfelt, i dette tilfælde både lokale dansetraditioner og globaliserende kulturstrømme som olympiske mesterskaber. For det andet peger den på hvordan nye faggrupper begynder at få øjnene op for den etnografiske metode og analyse. I 1990 er vi helt hjemme i Danmark, hvor andre etnografiske øjne hviler på danske forhold. Jakob Krause-Jensen, der senere i en årrække var ansvarshavende redaktør for dette blad og fortsat et aktivt redaktionsmedlem, optrådte som

studerende i rollen som tolk for den indiske antropolog Prakash Reddy under dennes ophold i den lille jyske landsby Hvilsager. Artiklen 'Trekantsdrama i Hvilsager' fokuserer netop på denne rolle som tolk, godt inspireret af tidens nye og selvrefleksive diskussioner om antropologens egen rolle i felten og de forudsætninger, som etnografisk viden opstår under. I 2000-tallet fortsætter et parallelt blik på ude og hjemme, som ikke mindst kom til udtryk i det på det tidspunkt brandaktuelle og for det årti kendetegnende og underfundigt 'skæve' temanummer 'Jordens Folk Royal', som blev udgivet i forbindelse med brylluppet mellem Kronprins Frederik og Kronprinsesse Mary i 2006. Nummeret handlede imidlertid ikke kun om vort eget kongehus, men vendte også blikket mod monarkiets rolle og vilkår ude i verden. Nils Bubandt diskuterer her forholdet mellem monarki og demokrati i Indonesien, en diskussion som ikke er blevet mindre relevant siden, for eksempel i forbindelse med opstandene i Mellemøsten de senere år, og som Bubandt selv har arbejdet videre med i sin aktuelle forskning om lokale former for og forståelser af demokrati. Netop for at finde ud af, hvordan forfatterne siden har fulgt og udviklet opfattelsen af deres artiklers tematikker,

har vi efter hver artikel valgt at bringe en kommentar fra forfatterne. I afdøde Johannes Nicolaisens tilfælde er kommentaren dog skrevet af Ida Nicolaisen, enke efter Nic (det navn som han ofte går under i fagmiljøet). Som det vil være de fleste læsere bekendt, og som kommentaren illustrerer, kom Ida Nicolaisen selv til at spille en central rolle både i fagets og bladets udvikling, og hun var allerede godt involveret som studerende i de 1960'ere, hvor Jordens Folk blev grundlagt.

Det er et sammenfald af flere forskellige jubilæer og initiativer, der har fået Jordens Folks redaktion til at grave i arkiverne og finde på at udgive dette Jordens Folk Classic. I 2013 fejrer Aarhus Universitet 50-året for etnografi som studiefag i Aarhus, hvorved faget fik to centre i landet efter at være blevet etableret på Københavns Universitet i 1946. Dansk Etnografisk Forening blev dannet i 1952 og fyldte altså 60 år i 2012. I 2012 påbegyndte Dansk Etnografisk Forening at indscanne det heden-gangne, engelsksprogede tidsskrift FOLK for at kunne gøre samtlige dette fagtidsskrifts artikler tilgængelige i digital version – og det samme var tanken med Jordens Folks bagkatalog. Projektet er imidlertid stødt på vanskeligheder med reglerne om copyright, idet vi er nødt til at sikre os rettighederne til at genoptrykke tekst- og billedmateriale digitalt for ikke at løbe ind i senere erstatningskrav.

Mange af bladets bidragydere gennem tidene sidder nok nu med dette nummer i hånden og tænker, at man godt kunne have valgt andre artikler ud, for eksempel deres egne rigtigt gode artikler:). Det ville vi også gerne, og faktisk

vil vi gerne gøre alle artikler tilgængelige for den nutidige offentlighed. Som sagt må vi for at undgå problemer imidlertid indhente tilladelse til at genoptrykke tekst og billeder fra forfatterne og bidragyderne. Sidder du derfor nu derude og vil gerne have din artikel gjort tilgængelig i digital form, så kontakt os hellere i dag end i morgen! Vi står klar ved scanneren for at gøre denne rigdom af artikler, overvejelser og indblik i fagets historie i Danmark tilgængelig for alverden.

Skriv til os på:
kontakt@etnografiskforening.dk
 eller ring til foreningens sekretariat i træffetiden på 8716 2063, eller redaktør Thomas Fibiger på: 8716 2562.

Har du aldrig skrevet en artikel til Jordens Folk, så glæder vi os til mange flere numre fremover, hvor du er velkommen til at bidrage, og vi håber at dette nummer kan give et lille indblik i den faglige historie og det rige materiale, som Jordens Folks artikler udgør. Hele bagkataloget findes på biblioteker og institutter rundt om i landet, men vi håber som sagt at vi kan gøre det tilgængeligt digitalt inden for en overskuelig fremtid. For eksempel i forbindelse med Jordens Folks eget 50-års jubilæum i 2015, som vi så kan fejre med pomp, pragt og digital anstand! ■

God læselyst!

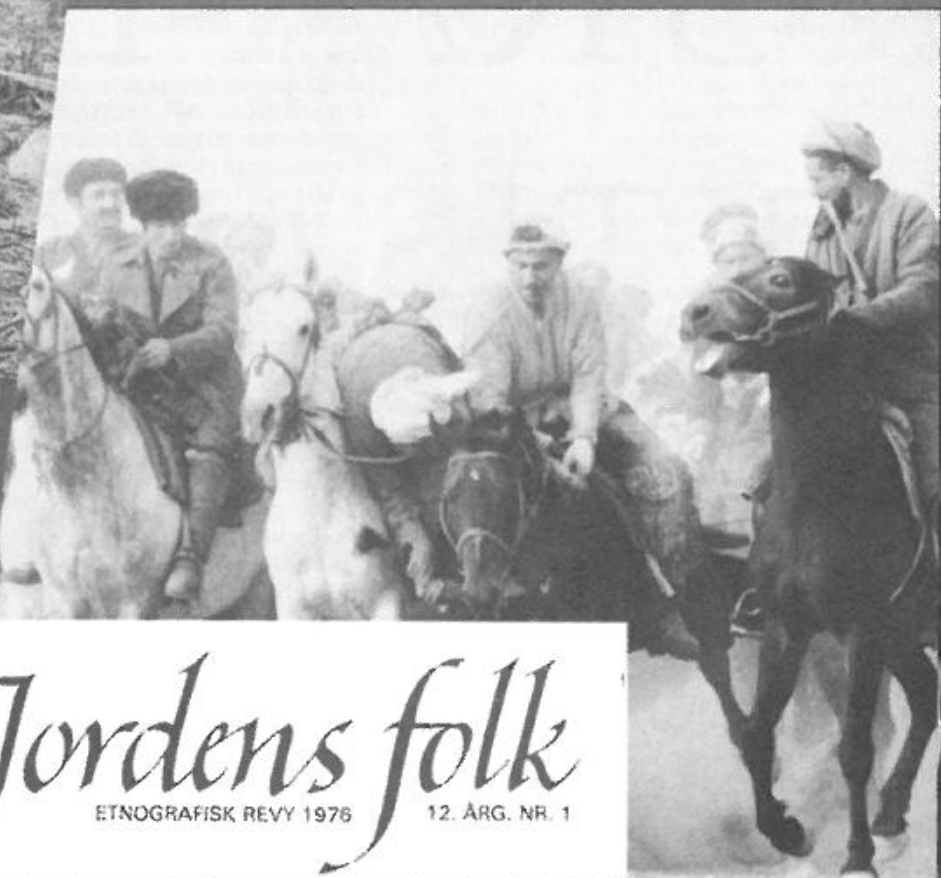
Rasmus Kudahl Kaae Munch og
 Thomas Fibiger

Jordens folk

ETNOGRAFISK REVY 1984 19. ÅRG. NR. 4

Jordens Folk

1990

folk

3. ÅRG. NR. 3 - 1967

Jordens folk

ETNOGRAFISK REVY 1976 12. ÅRG. NR. 1

CULTUR

Qat i Sanna
Dæmonologi og rituel helbredelse i Sri Lanka
Kulturel identitet med mange rødder: Kodiak Island
Trekantsdrama i Hvilsager
Et folk er ikke altid et folk

JORDENS FOLK

ETNOGRAFISSKRIFT
NR. 1 - APRIL - 2006
41. ÅRGANG

J F ROYAL